

Zastanówmy się bez zbytecznego po piechu nad reform o wiaty

W zwi zku z przesłanym do zaopiniowania projektami ustaw o wiatowych Prawo o wiatowe Wojciech Ksi ek, lider gda skiej o wiatowej „Solidarno ci ” zwraca uwag , e opinia Krajowej Sekcji O wiaty i Wychowania NSZZ „S ” powinna zawiera m.in. uwag o braku wystarczaj cego czasu na debat : nie tylko nad ustawowym procesem legislacyjnym, ale i dotycz cym rozporz dze szczególowych.

Jest to o tyle wa ne, e - jak ju informowali my - Rz dowe Centrum Legislacji zgłosiło szereg uwag do ustawy, w l cznie z krytyczn ocen braku rozporz dze do ustawy. Reforma o wiaty wg. RCL nie mo e by „reform blankietow ”.

- Projekt powiela przede wszystkim wadliwe ukształtowanie wi kszo ci upowa nie ustawowych, przekazuj c szereg kwestii do uregulowania w l cznie w aktach wykonawczych, bez zawarcia w ustawie podstawowych rozwi za merytorycznych w danym zakresie. Maj c powy sze na uwadze, nale y wskaza na blankietowy charakter oraz brak lub niewystarczaj c tre wytycznych w odniesieniu do upowa nie do wydania aktów wykonawczych - pisze Robert Brochocki, wiceprezes RCL, jako ywo urz dnik, a nie przedstawiciel opozycji w opinii z 6 pa dziernika br. (RCL.DPG.550.47/2016 i RCL.DPG.550.48/2016).

Tempo jej wprowadzania podyktowane jest te kalendarzem wyborczym. Czy zatem czeka nas organizacyjny chaos, gdy nowe przepisy na o si na obowi zuj c obecnie ustaw o systemie o wiaty?

Brak szerszej dyskusji na tak wa ny temat, jak zmiana ustroju szkolnego jest o tyle niestosowne, e projekt zmian w o wiacie forsowany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej wzbudza szereg zastrze e w rodowisku o wiatowym. Dotyczy to m. in. zbyt radykalnych rozwi za w zakresie ustroju szkolnego, nadmiernego po piechu we wprowadzaniu zmian, w tym nowych podstaw programowych, braku zabezpiecze finansowych, obawy o utrat pracy przez nauczycieli i pracowników administracji i obs lugi szkolnej. Debaty, które miały miejsce w 16. województwach, nie dotyczyły ustroju szkolnego.

St d konieczne jest postawienie wniosku przez Krajow Sekcj o wyd l enie czasu na debat i dyskusj do co najmniej jednego roku, a ewentualne zmiany, mi dzy innymi programowe, wprowadza od I klasy szkoły podstawowej, a nie w trakcie trwaj cej edukacji uczniów.

Konieczne jest te zapewnienie pakietu os onowego dla pracowników o wiaty zagro onych zwolnieniami. O wiatowa NSZZ „S ” zg laszała propozycj m. in. propozycje wyd l enia do roku stanu nieczynnego nauczycieli, mo liwo opiniowania projektów organizacji szkół, przywrócenie uprawnie do tzw. wcze niejszej emerytury, przygotowanie – z zabezpieczeniem finansowym – programu uzupełniania lub zmiany kwalifikacji do nauczania innych przedmiotów, wprowadzenia standardów zatrudnienia.

Na razie ze strony MEN brak przedstawienia zaplanowanych rodków finansowych na wprowadzenie proponowanych zmian, a samorz d terytorialny szacuje je na ponad miliard

złoty. Minister Anna Zalewska opowiada w mediach, że reforma jest „policzona”, ale konkretnych kwot nie podaje.

W tym celu budujemy propozycję szkoły branżowej 3 + 2, gdzie drugi etap ma kończyć się maturą zawodową i ew. tylko studiami licencjackimi na wybranych wyższych uczelniach, co rodzi szereg pytań, czy nie są to tzw. lepe uliczki edukacyjne? Wicepremier Jarosław Gowin przypomniał, że Polska jest związana umowami międzynarodowymi o „uznawalności” wykształcenia. Czy ktokolwiek w Europie uzna owe „branżowe” wydziały dojrzałe do matury?

W szkołach przez wiele lat będą trudnione warunki pracy dla nauczycieli i dyrektorów. I tak np.: w szkole podstawowej od 2017 r. przez 8 lat będą obowiązywać różne podstawy programowe (nowe dla klasy I, stare dla klas II – VI, nowe dla klas VII – VIII na bazie starych podstaw i nowe dla klas VII – VIII na podbudowie nowych podstaw).

Ponadto potrzebne będzie odpowiednie wyposażenie szkół, w tym gabinetów i laboratoriów dla potrzeb przedmiotów przyrodniczych oraz dostosowania sal lekcyjnych do starszych uczniów;

Zasadnicza szkoła zawodowa z dniem 1 września 2017 r. staje się branżową szkołą I stopnia (w drodze uchwały do 30 listopada 2017 r. stwierdza się przekształcenie, czyli nawet przez 3 miesiące może funkcjonować szkoła bez formalnej zmiany).

W roku szkolnym 2017/2018 będzie funkcjonowała I klasa szkoły branżowej po ukończeniu przez ucznia gimnazjum oraz II i III klasa zasadniczej szkoły zawodowej, w roku 2018/2019 I i II klasa szkoły branżowej po ukończeniu przez ucznia gimnazjum oraz III klasa zasadniczej szkoły zawodowej, w roku 2019/2020 I klasa szkoły branżowej po ośmioletniej szkole podstawowej i I klasa po gimnazjum (odrębne postępowania rekrutacyjne, odrębne oddziały) oraz II i III klasa po gimnazjum, w roku 2020/2021: I i II klasa szkoły branżowej po szkole podstawowej oraz II i III klasa po gimnazjum. Dopiero w roku 2022/2023 wszystkie klasy będą pracowały na podbudowie szkoły podstawowej.

W liceach w roku szkolnym 2019/2020 będą nawet dwa rodzaje klas pierwszych na podbudowie gimnazjum i inne po ośmioletniej szkole podstawowej.

Co do nauki w liceach. Wojciech Książek ocenia, i aby wydłużyć czas na przygotowanie do matury wystarczyłoby przesunąć termin egzaminów w gimnazjum i matury w liceum na czerwiec, a efektywny czas pracy z uczniem znacznie wydłużyłby się.

Program osłonowy dla nauczycieli oraz dla organów prowadzących w związku z planami zmian ustroju szkolnego a także w związku z przesunięciem obowiązków szkolnego na 7 rok życia:

1. Wydłużenie stanu nieczynnego dla nauczycieli z pół roku do roku.
2. Możliwość przejścia na tzw. wcześniejsze emerytury (np. przywrócenie w okresie przejściowym – do 2022 r. z możliwością skorzystania z art. 88 KN).
3. Prawo wglądu i opiniowania przez zwiazki zawodowe projektów organizacji szkół.
4. Możliwość uzupełnienia kwalifikacji do nauczania innych przedmiotów.
5. Obowiązek zasięgania opinii związków zawodowych ws. zmian sieci szkolnej, czy

likwidacji placówek.

6. Przywrócenie obowiązku corocznych negocjacji regulaminów wynagrodzeń dla nauczycieli (art. 30 KN).
7. Wprowadzenie tzw. standardów zatrudnieniowych – określenie maksymalnej liczby uczniów w klasach.
8. Utworzenie banku danych dla bezrobotnych nauczycieli.
9. Wprowadzenie mechanizmu kontroli zatrudnienia.
10. Odprawy (rekompensaty w przypadku dobrowolnych odejść).

Zachęcamy też do zapoznania się z treścią wywiadu z Wojciechem Ksiądzem o wiatowej „Solidarności” w Regionie Gdańskim, zamieszczonym w dzisiejszym „Dzienniku Bałtyckim” pt. „Cofnijmy reformę do pierwszej klasy”.

ASG